

ÜGYSZÁM: FFAFO_2020/167-4
ÜGYINTÉZŐ: TÓBIÁS TAMÁS
TELEFAX: +36 1-459-7660
E-MAIL: foldghazfelugyelet@mekh.hu

HATÁROZAT SZÁMA: H991/2020.

Tárgy: 10 éves Fejlesztési javaslat kiegészítésére és annak benyújtásra való kötelezés az SR>HU betáplálási pont fejlesztésére vonatkozóan

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (székhely: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52.; a továbbiakban: Hivatal) az együttműködő földgázrendszer irányítási és koordinációs feladatainak ellátására kijelölt szállítási rendszerüzemeltetési engedéllyel rendelkező engedélyes, az FGSZ Földgázszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 8600 Siófok, Tanácsház utca 5., cégjegyzékszám: Cg. 14-10-300230, adószám: 12543331-2-14, engedély szám: 630/2012.) mint a rendszerirányítást végző szállítási rendszerüzemeltetői engedélyes, szállítási rendszerirányító (a továbbiakban: szállítási rendszerirányítóként: **Rendszerirányító**, szállítási rendszerüzemeltetőként: **FGSZ Zrt.**) részére 10 éves Fejlesztési javaslat jóváhagyása tárgyában kérelemre indult, a fenti számon lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásban meghozta az alábbi

HATÁROZATOT.

I.

A Rendszerirányító által a Hivatalhoz 2019. december 31-én jóváhagyásra benyújtott **Fejlesztési javaslat**, folyamatban lévő jóváhagyási eljárása keretében **kötelezi az FGSZ Zrt.-t**, hogy az **SR>HU határkereszteső betáplálási pont tekintetében a 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitásra történő fejlesztést (10 éves Fejlesztési Javaslat 12.11.6. pont 1. verzió)** mint feltétel nélkül megvalósítandó beruházást szerepeltesse az alábbiak szerint:

- I. A betáplálási pont kereskedelmi üzembe állításának időpontja 2021. október 1.
- II. A betáplálási pont kialakítása és a hozzá közvetlenül kapcsolódó Kiskundorozsma csomópontig megvalósítandó hálózati fejlesztések eredményeként kialakítandó távvezetési kapcsolat műszakilag alkalmas legyen a H992/2020. számú határozatban előírt, módosított Open Season eljárásban felkínálandó kapacitás szintek kielégítésére is.
- III. A betáplálási pont fejlesztését úgy végezze el, hogy annak ütemterve beilleszthető legyen a H992/2020. számú határozatban előírt módosított Open Season eljárás pozitív eredménye esetén kötelezően megvalósítandó további fejlesztés, 2022. október 1-jei kereskedelmi üzemkezdetre történő megvalósítására.

IV. Továbbá a H992/2020. számú határozatban előírt, módosított Open Season eljárás sikeressége esetén megvalósítandó beruházást szintén tüntesse fel, mint feltételesen megvalósítandó fejlesztést.

II.

A Rendszerirányító által a Hivatalhoz 2019. december 31-én jóváhagyásra benyújtott **Fejlesztési javaslat**, folyamatban lévő jóváhagyási eljárása keretében **kötelezi az FGSZ Zrt.-t**, hogy az **SR>HU határkeresztező betáplálási pont tekintetében a 8,4 (9,8) Mrd m³/év (20°C) kapacitásra történő fejlesztés (Fejlesztési Javaslat Összefoglaló 5.2 pont 2. verzió)** megvalósítási feltételrendszerének meghatározásakor vegye figyelembe a Határozat I. pontjában foglaltakat. A fejlesztésnek összhangban kell lennie a H992/2020. számú határozatban előírt módosított Open Season eljárással.

A Hivatal felhívja az FGSZ Zrt.-t, hogy a fentiek szerint kiegészített 10 éves Fejlesztési javaslatot **2020. május 15-ig** hivatalosan cégkapuról hivatali kapura elektronikusan küldje meg.

A Hivatal felhívja a Rendszerirányító figyelmét, hogy a jelen határozatban foglaltak teljesítésének elmaradása esetén a Hivatal a *földgázellátásról* szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 119. §-ban foglalt jogkövetkezményekkel, így bírság kiszabásával is élhet.

A Rendszerirányító a *Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal igazgatási szolgáltatási díjainak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási, a felügyeleti díjak és az egyéb bevételek beszedésére, kezelésére, nyilvántartására és visszatérítésére vonatkozó szabályokról* szóló 1/2014. (III. 4.) MEKH rendelet (a továbbiakban: 1/2014. MEKHr.) 1. melléklet A) pont 64. alpontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat befizette. A Hivatalnak egyéb eljárási költségről nem kellett rendelkeznie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

A határozat ellen közigazgatási pernek van helye a közlésétől (kézbesítéstől) számított 30 napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a Hivatalhoz kell benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevelében kérheti.

A Hivatal a véglegessé vált határozatát a honlapján közzé teszi.

INDOKOLÁS

A Rendszerirányító a *földgázellátásról* szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek *végrehajtásáról* szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: **Vhr.**) 96. §. (5) bekezdése és a 82. § (5) bekezdése szerint benyújtott, az együttműködő földgázrendszer 10 éves Fejlesztési javaslat (a továbbiakban: **10 éves Fejlesztési Terv**) jóváhagyására vonatkozó kérelme, és a hozzá tartozó dokumentáció 2019. december 31-én érkezett a Hivatalba.

Az FGSZ Zrt. SR>HU Open Season Szabálykönyvet jóváhagyó kérelme 2020. január 17-én érkezett a Hivatalba.

A korábbi 10 éves Fejlesztési Tervet a Hivatal a 13207/2019. és H805/2019. számú határozattal hagyta jóvá. Az SR>HU határkeresztező betáplálási pontra vonatkozóan a Hivatal a H805/2019. számú határozatban korábban már jóváhagyta a fejlesztést legfeljebb 9,8 Mrdm³/év (15°C) éves betáplálási kapacitás megvalósításával 2022. október 1-jei kereskedelmi üzem kezdettel. A Hivatal döntött ezen határozatában arról is, hogy a beruházással megvalósítandó kapacitásokat Open Season eljárás keretében lefolytatott kapacitáskiosztással köteles az FGSZ Zrt. lebonyolítani egy kapacitásszintre.

Az FGSZ Zrt. által a Hivatalhoz benyújtott SR>HU Open Season Szabálykönyvben a lefolytatandó eljárás pozitív gazdasági vizsgálata esetén megvalósuló fejlesztésben 6 illetve 8,5 Mrd m³/év (20°C) kapacitású betáplálási ponti fejlesztést kíván végre hajtani. A Szabálykönyvben egy kisebb 6 Mrd m³/év (20°C) (2021. október 01-i határidővel) és egy nagyobb 8,5 Mrd m³/év (20°C) kapacitásszint (2022. október 01-i határidővel) van megjelölve, mint kötelező érvényű ajánlati szint a piaci szereplők részére, mely a 2019. december 31-én beérkezett 10 éves fejlesztési terv 12.11. pontjában szereplő SR>HU betáplálási pont tekintetében is megjelölésre kerültek.

A többször módosított H805/2019. számú határozattal jóváhagyott 10 éves fejlesztési tervben szereplő beruházási tervek között a Hivatal nem hagyott jóvá olyan megvalósítandó fejlesztést, amely az SR>HU betáplálási pont tekintetében két kapacitásszintre, eltérő megvalósítási határidőre vonatkozó Open Season eljáráshoz kötött.

Tekintettel az eltelt több hónapnyi, több szinten zajló egyeztetésekre és az SRHU Open Season Szabálykönyv konzultációja során felmerült véleményeltérésekre. Valamint arra, hogy az új 10 éves Fejlesztési Tervben és az Open Season Szabálykönyvben szereplő határidőkre, annak érdekében, hogy az Open Season eljárásban szereplő 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitás 2021. október 01-i határidőre mint tervezett kereskedelmi üzemkezdetre megvalósulhasson. A Hivatal az SR>HU betáplálási pont megvalósításának haladéktalan megindításának érdekében módosításra kötelezte az FGSZ-t az SR>HU Open Season eljárás módosítására valamint a Hivatalhoz benyújtott 10 éves Fejlesztési Terv 12.11.5. pontjában szereplő feltételes megvalósítás módosítására úgy, hogy a 12.11.6.pont 1 verziójában szereplő 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitás fejlesztése feltétel nélkül megvalósításra kerüljön.

A GET 83. § (1) bekezdése alapján a Hivatal rendszerfelügyeleti hatáskörében - szükség szerint szakértők bevonásával - ellenőrzi a szállítási rendszerirányító által beterjesztett kapacitás felülvizsgálat eredményét, továbbá a 10 éves fejlesztési terv javaslatát, amelynek keretében vizsgálja az előző 10 éves fejlesztési tervvel, valamint a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel, különösen annak 5. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal való összhangját. Ha a 10 éves fejlesztési terv javaslata nem áll összhangban a hazai vagy a közösségi energiapolitikában meghatározott ellátásbiztonsági célokkal, vagy az hátrányosan érinti a nemzetgazdaságot, jogszabálysértő vagy akadályozza a hatékony versenyt, a Hivatal a Kormány tájékoztatása mellett, határidő tűzésével és az okok megjelölésével kötelezi a szállítási rendszerirányítót a javaslat módosítására.

A Hivatal jelen határozat rendelkező részének I/IV. pontjában előírja, hogy a Rendszerirányító a jelenleg folyamatban lévő új 10 éves Fejlesztési Terv jóváhagyási eljárásban szerepeltesse saját forrásból megvalósításra javasolt beruházásként a 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitású SR>HU betáplálási ponti fejlesztést azzal, hogy legalább további 2,5 Mrd m³/év (20°C) kapacitásra továbbfejleszhető legyen ezen betáplálási pont.

A Hivatal továbbra is kiemelten fontosnak tartja a forrásdiverzifikációt és annak piacélénkítő, valamint ellátásbiztonságot fokozó pozitív következményeit, ezért fontosnak tartja az SR>HU határösszekötő kapacitás megépítését. Ezen cél mielőbbi megvalósíthatósága érdekében az SR>HU Open Season Szabálykönyv H992/2020. számú határozattal történő elutasítása mellett egyidejűleg a jelen határozatban kötelezi az FGSZ Zrt.-t, hogy a szabálykönyvben megjelenő legalább 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitás biztosítására alkalmas betáplálási határkeresztező pontot SR>HU-ra vonatkozóan a Hivatalhoz 2019.12.31-én benyújtott 10 éves fejlesztési javaslatát módosítsa oly módon, hogy a 6 Mrd m³/éves (20°C) kapacitást mint feltétel nélkül megvalósítandó fejlesztés szerepeljen, és nyújtsa be 2020. május 15-ig.

Továbbá a nyilvánvaló rendszerhasználói igények következtében lehetőséget kell biztosítani a betáplálási pont kapacitásának bővítésére, mind műszakilag mind pedig kereskedelmileg, ezért a Hivatal a H992/2020. számú határozatban egyúttal egy új Open Season eljárásra kötelezést is előírt, mert bár a benyújtott szabálykönyv elutasításra került, de az SR>HU betáplálási pontra vonatkozó 6 Mrd m³/év (20°C) feletti előzetes rendszerhasználói igények ezt alátámasztják. A Hivatal által a 10 éves fejlesztési terv jóváhagyására hozott H805/2019. számú határozatban az ehhez szükséges fejlesztés már korábban jóvá lett hagyva az FGSZ Zrt. kérelmére, de az esteleges eltérő kapacitáslekötések biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy a 6 Mrd m³/év (20°C) feltétel nélkül megvalósítandó, míg az azt meghaladó kapacitások feltételesen megvalósítandóként kerüljenek a fejlesztési tervben szerepeltetésre. A fejlesztések tekintetében az FGSZ Zrt.-nek a fejlesztési tervében úgy kell szerepeltetni az első 6 Mrd m³/év-hez kapcsolódó fejlesztéseket, hogy azoknak biztosítania kell a betáplálási pont további legalább 2,5 Mrd m³/év (20°C) kapacitásra történő továbbfejleszhetőségét.

Fenti ellátásbiztonságot érintő indokok alapján a Hivatal nem lát más módot az adott rendszerfejlesztés megvalósítására, minthogy - annak bizonytalan kimenetele okán – elutasítja a teljes fejlesztés Open Season eljárás keretében felvetett megvalósítását. Egyúttal a jelen határozattal kötelezi az FGSZ Zrt.-t az SR>HU betáplálási pont 6 Mrd m³/év (20°C) kapacitású fejlesztés 10 éves fejlesztési javaslatban történő haladéktalan és feltétel nélkül történő megvalósításának szerepeltetését úgy, hogy az a módosított Open Season Szabályzatban szereplő és a II. Határozati pontban előírt kapacitásokat is műszakilag biztosítani tudja.

A Hivatal továbbra is fenntartja a H805/2019. számú határozatában megfogalmazott, az SR>HU betáplálási pont fejlesztésének szükségességére felhozott alábbi indokait:

- A régió és Európa földgázellátási struktúrája főleg az orosz források útvonalváltása miatt jelentősen megváltozhat a következő években, rövid időn belül fel kell készíteni a hazai földgázszállító rendszert arra, hogy az ukrán irányú beszállítás beszükülése után,

lehetőleg az új déli szállítási folyosó megvalósulásával összhangban, jelentős részben lehessen váltani a beregdaróci betáplálási pontot.

- A szükséges kapacitások rendelkezésre állása azért is fontos, mert ennek hiányában a hazai felhasználók ellátása kritikussá válhat, ami által sérülhet az ellátásbiztonság elvárható szintje. Az SR>HU betáplálási pont jelenleg meglévő vezetékes kapcsolat műszakilag nem alkalmas a kívánt kapacitású távvezetési összeköttetés megvalósítására (a H805/2019. számú határozatban elutasított egyszintű 6 Mrd m³/év kapacitású fejlesztés), továbbá a szerbiai kapcsolódó rendszerüzemeltető (Gastransd.o.o. NoviSad) is az új kapcsolat kiépítését kívánja elérni.
- A H805/2019. számú határozatban jóváhagyott, legfeljebb 9,8 Mrdm³/év (15 °C) (de legalább a jelen határozattal kötelezően megvalósítandó 6 Mrdm³/év (20 °C) és a legalább 2,5 Mrdm³/év (20 °C) kapacitásra bővíthető) éves betáplálási kapacitás megvalósulása nagyobb mértékű rugalmasságot tesz lehetővé a szállítórendszeren, amellyel nagyobb tranzit-jellegű szállítási igény kielégítése is lehetővé válik bármely más kapcsolódó határkeresztesző kiadási pontok felé.
- Az SR>HU betáplálási ponti beruházás azért valósítandó meg, mert az európai ellátási struktúrában és az orosz források elérhetőségében a hazai szereplőktől független, jelentős változás állhat be, ami kiemelten érintheti a hazai ellátásban szerepet vállaló rendszerhasználókat.
- Aukciós eljárásokban a felkínálható kapacitástermékek esetén figyelembe kell venni a szerb szabályozó hatóság által a Gaztrans felmentési kérelme tárgyában az Energy Community félretételi szabályokkal kapcsolatos állásfoglalását annak érdekében, hogy a szerb-magyar határponton biztosítani lehessen az piaci mechanizmusok érvényesülését.
- A többször módosított H805/2019. számú határozatban rögzített megvalósítási feltételek közül továbbra is fennáll a kapcsolódó rendszerek megvalósulásának igazolása, figyelemmel arra, hogy csak abban az esetben lehet a tervezett infrastruktúra elemeket megvalósítani, amennyiben az ahhoz kapcsolódó vezetékek is megvalósulnak, elkerülendő azt a helyzetet, hogy úgy történjen meg a beruházás, hogy a kapcsolódó rendszerek nem épülnek meg.

A GET 12. § b) pontja szerint a rendszerirányítást végző szállítási rendszerüzemeltető feladata az együttműködő földgázrendszer – az ésszerű keresletnek való hosszú távú megfelelés és az ellátásbiztonság garantálása érdekében szükséges – fejlesztéseinek összehangolása a szállítási rendszerüzemeltetők által, a hozzájuk csatlakozó egyéb rendszerüzemeltetők javaslatainak figyelembevételével, összhangban a *földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról* szóló 2009/73/EK Irányelv (a továbbiakban: **2009/73/EK Irányelv**) 22. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal.

A fejlesztési javaslatokat a szállítási rendszerüzemeltető a teljes földgázipart érintő konzultációt, a kormányzati szándékot és hatósági szempontokat figyelembe véve köteles kidolgozni.

A Hivatal a fenti indokok alapján hozta meg a jelen határozatrendelkező részében foglaltak szerint kötelezettségeket.

A Hivatalnak a GET 127. § e) pontja alapján feladata ellenőrizni – egyebek mellett – a földgázipari tevékenységek GET-ben, a Vhr.-ben és a Hivatal határozataiban meghatározott kötelezettségeinek betartását. A GET 127. § k) pontja, kb) és kc) alpontjai szerint a Hivatal rendszerfelügyeleti tevékenysége során ellenőrzi a földgázrendszer hosszú távú infrastruktúra-fejlesztési javaslatát, vizsgálja annak a közösségi szintű 10 éves fejlesztési tervvel való összhangját, folyamatosan figyelemmel kíséri a 10 éves fejlesztési terv megvalósítását.

Jelen határozatát a Hivatal a GET 12. § b) pontja, 82. §-a, 83. §-a, 127. § e), s), k) pont, kb) és kc) alpontjai és a Vhr. 96. § (5) bekezdése, 97. §-a, továbbá a 2009/73/EK Irányelv 22. cikk (1), (2) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 35-38. §-a, 80. § (1) bekezdése, 81. § (1) bekezdése, valamint a fent hivatkozott jogszabályok alapján hozta meg.

Az eljárási költségről az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a 124-130. §-ai alapján kellett rendelkezni.

A Hivatal a határozatban foglaltak végrehajtásának elmulasztása esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, a bírságról a GET 119. § (1) bekezdés b) pontja alapján adott tájékoztatást. A bírság mértékéről a Vhr. 132. § (3) bekezdése rendelkezik, továbbá ugyanezen § (5) bekezdése alapján a bírság összege az árképzésnél költségnövelő tényezőként nem vehető figyelembe.

A jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén alapul. Az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja a Hivatal döntésével szemben kizárja a fellebbezést, az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja a közigazgatási per megindításának lehetőségét.

A perindítás határideje a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 39. § (1) bekezdésén, a közigazgatási cselekmény keresetlevél benyújtásától függetlenül történő hatályosulása a Kp. 39. § (6) bekezdésén alapszik. A Hivatal a tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése alapján adta meg. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per eljárás illetékének mértékét az *illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése határozza meg, az illetékfeljegyzési jogot a 62. § (1) bekezdés h) pontja biztosítja.

A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése és 85. § (5) bekezdése alapján a közlés napján véglegessé válik. A véglegessé vált, záradékkal ellátott határozatot GET 127. § v) pontja alapján a Hivatal a honlapján közzé teszi. Az Engedélyes a határozatról hiteles másolatot kérhet.

A Hivatal feladat- és hatáskörét a *Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról* szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: **MEKH Tv.**) 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a GET 83. § (3) bekezdése, 127. § e), k) pont kb) és kc) alpontjai, illetékességét a *központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról* szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja és 1. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a MEKH Tv. 1. § határozza meg. Az eljárás speciális szabályait a GET és a MEKH Tv. tartalmazza.

Kelt: Budapest, elektronikus bélyegző szerint

dr. Dorkota Lajos
elnök

Kapják a hivatali kapuról a cégkapura küldve elektronikusan:

FGSZ Zrt.

Hivatal